UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

# ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
## за период од академске 2022/23. до 2024/25. године

***Студијски програм:***
***ОАС Енглески језик и књижевност***

**Нови Пазар, 2026. године**

**САДРЖАЈ**

**Одлука о прихватању Извештаја о самовредновању ..... 3**
**Стандард 4: Квалитет студијског програма ..... 4**
**Стандард 5: Квалитет наставног процеса ..... 16**
**Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника ..... 22**
**Стандард 8: Квалитет студената ..... 26**
**Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса ..... 30**
**Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке ..... 34**
**Стандард 11: Квалитет простора и опреме ..... 38**
**Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета ..... 41**
**Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета ..... 44**

**Одлука о прихватању Извештаја о самовредновању**

**UNIVERZITET U NOVOM PAZARU**
**Senat Univerziteta**
**Broj:312/26/II-7**
**Novi Pazar, 19.02.2026. godine**

Na osnovu člana 46. Statuta Univerziteta u Novom Pazaru, Senat Univerziteta, na sednici održanoj dana **19.02.2026**. godine, doneo je -

**O D L U K U**

Usvaja se Izveštaj o samovrednovanju Univerziteta za period od akademske 2022/23. do 2024/25. godine za studijski program OAS Engleski jezik i književnost.

Izveštaj se nalazi u prilogu ove odluke.

**DOSTAVLJENO:**
1. Članovima Senata,
2. Arhivi,

**PREDSEDNIK SENATA - REKTOR**

prof. dr Suad Bećirović

**Стандард 4: Квалитет студијског програма**

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

**Опис стања, анализа и процјена стандарда**

За студијски програм **Енглески језик и књижевност** на Универзитету у Новом Пазару, као и за друге акредитоване студијске програме, перманентно се спроводе разноврсне активности за оцјену квалитета које обухватају:

- **Спровођење анкета**, путем којих се од послодаваца (основних и средњих школа, језичких центара, преводилачких агенција и привредних субјеката) редовно прибављају повратне информације о квалитету студија и студијских програма (резултати показују да је чак **94,4% послодаваца** задовољно компетенцијама дипломаца Универзитета, при чему се посебно похвално изјашњавају о наставном кадру из енглеског, њемачког, босанског и српског језика);
- **Укључивање студената** у процес оцјењивања квалитета студијских програма путем редовних семестралних анкета кроз **ФИС информациони систем**;
- **Упоређивање, анализу и осавремењивање курикулума**, како би се студенти усмјерили на иновативност, филолошка и лингвистичка истраживања и примену знања и вјештина у настави енглеског језика, превођењу и интеркултуралној комуникацији.

Константним радом на подизању квалитета односа са студентима, послодавцима и јавности уопште, Универзитет је путем свог веб-сајта створио услове за приступ информацијама које су неопходне за процес студирања и стицање дипломе професора енглеског језика и књижевности / дипломираног филолога.

Како би се обезбиједио адекватан ниво квалитета студијског програма, у систем рада су уведене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцјену. Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско провјеравање и ревидирање:

- **Циљева студијског програма** и усаглашености са хуманистичким, филолошким и образовним задацима Универзитета;
- **Структуре и садржаја програма** у погледу равнотеже између општеобразовних, теоријско-методолошких предмета (нпр. Увод у лингвистику, Општа педагогија, Фонологија и Морфологија енглеског језика) и научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина (нпр. Савремени енглески језик, Енглеска и америчка књижевност, Методика наставе енглеског језика, Превођење);
- **Оптерећења студената** израженог кроз ЕСПБ бодове (стандардних **60 ЕСПБ** по години, укупно 240 ЕСПБ);
- **Исхода и оспособљености студената** – било да се запошљавају у струци (што чини **35,2% студената** Универзитета још током трајања студија) или настављају образовање на мастер студијама.

Студијски програм је доступан јавности путем интернет странице Универзитета: https://uninp.edu.rs/engleski-jezik-i-knjizevnost-oas/.

Постојећа структура овог програма резултат је континуираних процеса акредитације. Студијски програм **Енглески језик и књижевност** је један од темељних програма у оквиру **Департмана за умјетност и филолошке науке** (односно филолошке науке). Његова прва акредитација датира из **2003. године** (рјешење бр. I 612-00-232/2002-04), чиме се убраја у најстарије и најреспектабилније филолошке програме на Универзитету. Кроз дугогодишњи развој, овај програм је служио као кључна база за образовање

наставног и преводилачког кадра из англистике у читавом региону.
Према важећој акредитацији, програм је сврстан у **Друштвено-хуманистичко (ДХ) поље**. На овом студијском програму значајан дио наставе заснива се на савременим методама изучавања лингвистике, књижевности, културе англофоних земаља и методике наставе страних језика. Студенти се кроз курикулум обучавају у савремено опремљеној **језичкој лабораторији** (опремљеној са 12 рачунара и 13 камера за интерактивну наставу) и реализују стручну методичку праксу у основним и средњим школама.
Кроз обавезне и изборне предмете, студенти стичу компетенције у правцима који су веома тражени на савременом тржишту рада:

- **Лингвистика и настава енглеског језика:** Савремени енглески језик (фонологија, морфологија, синтакса, семантика), методика наставе енглеског језика и педагошко-психолошке дисциплине;
- **Англофона књижевност, култура и превођење:** Историја и теорија енглеске и америчке књижевности, културне студије, усмено и писмено превођење.

На Универзитету у Новом Пазару се редовно и систематски прате циљеви студијског програма Енглески језик и књижевност и њихова усклађеност са мисијом установе. Ове активности спроводе **Одбор за обезбјеђење квалитета** (који чине наставници, ненаставно особље и представници студената) и **Сенат Универзитета**, уз активну сарадњу са **Студентским парламентом**.

**Праћење и провера студијског програма Енглески језик и књижевност**
На основу нормативних аката Универзитета, Сенат доноси годишњи акциони план реализације процеса провјере квалитета. Њиме је прецизно уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијског програма, наставног процеса и општих услова рада. Кључни циљ – вредновање педагошког рада наставника – постиже се кроз прикупљање ставова студената о квалитету наставе на студијском програму **ОАС Енглески језик и књижевност**, чиме се осигурава редовно праћење реализације стратегије квалитета институције.
Евалуација педагошког рада наставника и сарадника обавља се семестрално (два пута годишње) путем **ФИС информационог система**. Анкета је анонимна и обавезна за све студенте, а садржи серију питања за сваки појединачни предмет и наставника. У случају резултата који знатно одступају од просјека (било да су изразито ниски или високи), Комисија за обезбјеђење квалитета анализира узроке и предлаже корективне мјере.
Поред студентског вредновања, на нивоу Универзитета спроводе се и друге евалуације: научна продуктивност (часописи на листи Министарства науке и међународним базама), учешће у домаћим и међународним пројектима (Erasmus+, пројекти Министарства), допринос промоцији Универзитета и оцјена управе. Ови параметри се пондеришу ради добијања интегрисане оцјене свеукупног рада академског особља.
На Универзитету се непрестано ради на унапређењу односа на релацији професор–студент. Стриктно се поштују термини обавезних консултација, наставници ажурно одговарају на мејлове, а код израде преводилачких и истраживачких пројеката, методичких припрема и завршних радова примјењује се интензиван менторски рад. Наставно особље се континуирано усавршава кроз научна истраживања и учешће на престижним међународним филолошким конференцијама (попут међународних конференција о језику, књижевности и култури које организује сам Универзитет).
У процесу самовредновања, Универзитет користи и методу фокус група и дубинских интервјуа са студентима. Овај приступ омогућава добијање квалитативних информација о задовољству студирањем и организацијом школске праксе које можда нису обухваћене стандардним квантитативним анкетама.
На макро нивоу, исход студијског програма **Енглески језик и књижевност** потпуно је

усаглашен са **Националним оквиром квалификација (НОКС)** за ниво 6.2 Основне академске студије (240 ЕСПБ, област Филолошке науке / Усвајање језика и књижевност), покривајући кључне области:

- Теоријска и примијењена лингвистика и савремени енглески језик (ниво Ц1/Ц2 заједничког европског оквира);
- Англофона књижевност и интеркултуралне студије;
- Методика наставе енглеског језика и преводилачке вјештине.

На микро нивоу, утврђивање излазних резултата помаже реализаторима наставе да:

- Јасно дефинишу шта студент треба да зна, разумије и примијени као крајњи резултат учења у домену наставе језика, превођења, књижевне анализе или међународне пословне комуникације;
- Предоче студентима очекивања у току наставе, методичке праксе и на испиту кроз силабусе и припремљене материјале;
- Унаприједе комуникацију о циљевима предмета са послодавцима (основним и средњим школама, културним центрима, међународним компанијама) и интерним окружењем;
- Установе методе учења у складу са специфичним контекстом филолошких наука.

Како студијски програм Енглески језик и књижевност на Универзитету у Новом Пазару постоји преко 20 година (прва акредитација 2003. године), изграђени су сопствени стандарди рада. Они обухватају високу културу комуникације, подршку запосленим студентима, рад у савременој језичкој лабораторији и коришћење савремене литературе (преко 90 сопствених издања Универзитета, укључујући уџбенике и монографије из англистике и методике наставе страних језика). Настава је стриктна – часови трају пуних 45 минута без скраћивања. Ослушкујући тржиште, уведена је лиценцирана сарадња са организацијом **British Council** и бројним школама у региону, што резултира тиме да **94,4% послодаваца** исказује висок степен задовољства радом дипломаца.

За потребе осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности програма Енглески језик и књижевност, одређено је пет кључних исхода студирања:

- **Исход 1:** Интеграција базичних знања из области филологије, лингвистике и науке о књижевности;
- **Исход 2:** Висок ниво језичке и комуникативне компетенције на енглеском језику у усменом и писменом изражавању и превођењу;
- **Исход 3:** Интеграција теоријских и практичних знања из педагошких, психолошких и методичких дисциплина за самостално извођење наставе енглеског језика;
- **Исход 4:** Способност критичког тумачења књижевних и културних феномена англофоног подручја и интеркултуралног посредовања;
- **Исход 5:** Овладавање професионалним и друштвеним компетенцијама за тимски рад и континуирано усавршавање и едукацију.

Сваки исход се квантификује на скали од 0 до 3. Праћење рада студената врши се кроз:

- **Активност у настави** (израда семинарских радова, есеја, преводилачких вјежби, писање методичких припрема и одржавање угледних часова у школама);
- **Полагање колоквијума** (предиспитне обавезе чине 30–70 поена);
- **Полагање завршног испита** (писменог и усменог).

**Одобравање, праћење и контрола програма студија Енглески језик и књижевност**

Имајући у виду захтјеве Стандарда 4 којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма, руководилац **Департмана за филолошке науке**, проректор за наставу, а затим и сви остали запослени на Универзитету у Новом Пазару, редовно и систематски провјеравају:

- **Циљеве студијског програма** и њихову усклађеност са основном мисијом и задацима Универзитета у домену образовања професора енглеског језика, филолога и преводилаца;
- **Структуру и садржај студијског програма Енглески језик и књижевност** у погледу равнотеже општеакадемских, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- **Радно оптерећење студената** изражено кроз ЕСПБ бодове (стандард од 60 ЕСПБ по години);
- **Исходе и компетенције** које студенти стичу по завршетку студија, као и реалне могућности запошљавања у просвјети, привреди, медијима, преводилаштву и ИТ сектору, те даљег научног усавршавања на мастер и докторским студијама.

У том смислу, задатак руководиоца студијског програма Енглески језик и књижевност јесте перманентно осавремењивање курикулума и обезбјеђивање њихове упоредивости са програмима водећих иностраних високошколских установа у оквиру Европског простора високог образовања (EHEA) и Заједничког европског референтног оквира за језике (CEFR). Савремени дигитални алати у настави језика, комбиновано учење (*blended learning*) и аудио-визуелна опрема у језичкој лабораторији редовно се интегришу у наставни процес.

Важан инструмент у овом процесу јесте мапирање предмета. У оквиру микроуправљачког нивоа, сви носиоци наставних предмета на програму Енглески језик и књижевност дужни су да израде матрицу у којој су, поред исхода учења и облика евалуације, прецизно назначени:

- **Конкретна врста активности или рада** (предавања, језичке и фонетске вјежбе у језичкој лабораторији, књижевне анализе, преводилачке радионице, хоспитовање и методичка пракса у школама);
- **Циљана област учења** (нпр. граматичке структуре, лексикологија, британска и америчка књижевност, методика наставе страних језика);
- **Метод оцјене** (колоквијуми, есеји, тестови језичких вјештина, практични час у школи, завршни испит);
- **Структура бодова** (у складу са Правилником гдје предиспитне обавезе учествују са 30 до 70 поена).

На конкретном примјеру предмета из области **Савременог енглеског језика** или **Енглеске књижевности**, дат је детаљан опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода. Процјену оптерећења студената врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију и редовну ревизију, а начин утврђивања коначне оцјене прати се кроз **ФИС информациони систем**.

**Повратне информације од привредних и пословних представника**

У посматраном периоду, Универзитет у Новом Пазару остварио је тјесну сарадњу са образовним, културним и привредним институцијама које су од интереса за обављање стручне праксе студената студијског програма **Енглески језик и књижевност**. Представници из стручне праксе – директори школа, искусни професори енглеског језика, преводиоци и представници међународних организација – редовно гостују на Универзитету и држе предавања и радионице. Сарадња се обавља у обостраном интересу: Универзитет осавремењује наставни програм, док послодавци добијају приступ квалитетном филолошком и наставничком кадру.

На Департману за филолошке науке Универзитета у Новом Пазару одржан је велики број гостовања стручњака, књижевних вечери, преводилачких радионица и научних семинара. Посебно истичемо лиценцирану сарадњу са организацијом **British Council** (Универзитет је лиценциран за издавање сертификата о познавању енглеског језика), као и са **10**

**основних и 2 средње стручне школе у Новом Пазару** и Културним центром Нови Пазар. Постоји стална заинтересованост образовног и приватног сектора (укључујући међународне компаније и ИТ сектор) за дипломираним англистима.

У оквиру анкетирања послодаваца, испитаници су се посебно похвално изјаснили о наставном кадру са студијских програма **енглеског, њемачког, босанског и српског језика**. Резултати анкета показују да је чак **94,4% послодаваца** изразило висок степен задовољства компетенцијама дипломаца УНП, док **86,6%** сматра да наши студенти успјешно рјешавају практичне изазове и задатке.

Представници школа и партнерских институција дају повратне информације о студијском програму путем Савјета за развој и иновације и кроз учешће на традиционалним међународним филолошким конференцијама које Универзитет организује (нпр. *„Глобални изазови у језику, књижевности и култури“*, *„Промјене у језику, књижевности и умјетности под утицајем савремених технологија“*). Кроз **Центар за развој каријере**, сви партнери Универзитета имају могућност да доставе своје мишљење о квалитету студијског програма, што Одбор за квалитет користи за измјену и допуну курикулума.

**Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма Енглески језик и књижевност**

На Универзитету у Новом Пазару, студенти су активно укључени у рад и управљање институцијом посредством својих изабраних представника у Савјету, Сенату и Наставно-научном вијећу Департмана (члан 54 Статута).

Путем редовних семестралних анкета у ФИС систему, студенти програма **Енглески језик и књижевност** изражавају своје задовољство наставним планом, радом у језичкој лабораторији, доступношћу стручне литературе на енглеском језику и педагошким радом наставника. Такође, студенти и алумнисти кроз анкетне упитнике дају конкретне сугестије за унапређење, као што је увођење детаљније обуке о школској администрацији, вођењу дневника рада и законику рада у основним и средњим школама у склопу методичке праксе, како би били потпуно спремни за први улазак у учионицу. Анализа студентских анкета показује висок степен повјерења, са просјечним оцјенама задовољства радом Департмана за филолошке науке од **9,1** и просјечним оцјенама на нивоу Универзитета до **9,3**.

**Студентски парламент** и његови представници у **Одбору за обезбјеђење и унапређење квалитета** (члан 51 Статута) континуирано анализирају ефикасност студија, ЕСПБ оптерећење и предлажу мјере за унапређење пролазности и модернизацију наставе.

**Савременост курикулума Енглески језик и књижевност**

На Универзитету у Новом Пазару редовно се врши провјера усклађености студијског програма и курикулума предмета са водећим високообразовним установама из иностранства и у оквиру домаћег образовног простора. Програм **Енглески језик и књижевност** бележи континуиран раст интересовања кандидата, па је акредитовани број за упис у прву годину повећан са 25 на **30 студената**, док је укупан број уписаних студената на свим годинама порастао са 25 (31) у 2022/23. на **49 студената** у 2024/25. години.

Наставни курикулуми се континуирано унапређују укључивањем најновијих научних сазнања из савремене англистике, социолингвистике, дискурсне анализе, медијске лингвистике, британске и америчке књижевности и методике наставе са комбинованим учењем (*blended learning*). У оквиру реализације вјежби, посебан акценат ставља се на рад у **језичкој лабораторији** (опремљеној са 12 рачунара и 13 камера за интерактивну наставу), примену мултимедијалних садржаја и обављање стручне и методичке праксе у 12 партнерских основних и средњих школа у Новом Пазару.

Наставници и студенти су детаљно упознати са захтјевима које завршни рад треба да

испуни у погледу академског писања на енглеском језику, филолошке методологије и практичне оријентације. Најзначајнији студентски истраживачки радови презентују се на конференцијама и чувају у дигиталном репозиторијуму Универзитета.

**Услови за стицање академског звања Енглески језик и књижевност**

На Универзитету у Новом Пазару јасно су дефинисани услови за стицање академских звања, који покривају квалитет извођења наставе (вреднован кроз ФИС систем са оцјенама до 9,3), научноистраживачки рад и допринос заједници. У области филолошких наука посебно се вреднују специјални критеријуми Националног савјета за високо образовање и Комисије за акредитацију за процјену релевантности публикација.

Наставници који учествују у реализацији студијског програма **Енглески језик и књижевност** остварују врхунске резултате у области филолошких наука. Посебно се истиче продукција радова у међународним и домаћим часописима категорија **M20** (M23, M24 – нпр. *Književna istorija*, *Lingua Montenegrina*, *Acta Scientiae*, *TEM Journal*) и **M50** (M51, M53 – *Univerzitetska misao*), као и ауторство значајних монографија и уџбеника на енглеском и матерњем језику, међу којима су:

- *Depicting Sandzak in contemporary travel writing, The Balkans in Travel Writing* (Амела Лукач Зоранић, Марија Кривокапић, Cambridge Scholars Publishing);
- *Nineteenth Century British Poetry* (Амела Лукач Зоранић, Марија Кривокапић, 2019);
- *Victorian and Modern English Literature: A Reader* (Амела Лукач Зоранић, 2019);
- *Утјецај медија на варијанте енглеског језика* (Самина Даздаревић, 2010);
- *Специјалне теме из методике наставе страних језика* (Кимета Хамидовић, 2024) и *Методичке искре I* (Ахмед Бихорац, Кимета Хамидовић, 2025);
- *Увод у књижевност за децу: теорија, историја, примери* и *Прича између смрти и игре* (Бранислава Васић Ракочевић, 2021, 2025).

Универзитет је акредитован као научноистраживачка организација (НИО) и има активну међународну сарадњу у области филологије (укључујући **The Forensic Linguistics Institute** из Уједињеног Краљевства, бројне европске универзитете и **Erasmus+** пројекте мобилности). Посебна пажња посвећена је подмлађивању кадра, па се нови сарадници и асистенти селектују из реда најбољих дипломираних студената англистике, од којих су многи одбранили докторске дисертације из области методике наставе енглеског језика и лингвистике на самом Универзитету (нпр. др Фахрета Фијуљанин, др Горан Дринчић и др.).

**Алумни асоцијација – Енглески језик и књижевност**

Универзитет у Новом Пазару има развијену Алумни асоцијацију чији је циљ одржавање трајног контакта са дипломцима који данас граде успјешне каријере у земљи и иностранству. На Департману за филолошке науке посебно се промовишу дипломирани професори енглеског језика и књижевности који раде у основним и средњим школама у региону, приватним школама страних језика, преводилачким службама, међународним организацијама и компанијама.

Послодавци у анкетама изразито похвално оцјењују наставни кадар са филолошких студијских програма и у високом проценту (**94,4%**) исказују задовољство компетенцијама дипломаца. Кроз алумни мрежу, студентима завршних година омогућена је методичка пракса у школама у којима им ментори често буду управо бивши студенти Универзитета, чиме се осигурава сталан пренос практичних искустава и висок ниво задовољства студијама (оцјене до **9,3**).

**SWOT Анализа**

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ високо значајно
++ средње значајно
+ мало значајно
0 без значајности

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **Значајност** | **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** | **Значајност** |
|---|---|---|---|
| **Дуга традиција и континуиран раст броја студената:** Програм постоји од 2003. године, уз стални тренд раста укупног броја уписаних студената (са 25/31 у 2022/23, преко 37/40 у 2023/24, на 44/49 студената у 2024/25. години). | +++ | **Ниска стопа завршетка студија у року:** У посматраном трогодишњем периоду забиљежен је мали број дипломираних студената у предвиђеном року (1 дипломирани / 5% у 2022/23. уз просјечно трајање студија од 4,8 година, и 0% у 2023/24. и 2024/25. години). | +++ |
| **Квалитетан наставни кадар и сопствена литература:** Професори са објављеним радовима у категоријама М20 и М50, аутори специјализованих уџбеника и монографија на енглеском језику и добитници највиших оцјена послодаваца и студената (оцјена професионалности Департмана 9,2). | +++ | **Рано запошљавање студената прије дипломирања:** Због велике потражње за познаваоцима енглеског језика (онлајн настава, превођење, ИТ и привреда), студенти завршне године (17 студената на IV години у 2024/25) често почињу да раде прије одбране дипломског рада, што пролонгира формални завршетак студија. | ++ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Савремена језичка лабораторија и наставне базе:** Опремљена језичка лабораторија (12 рачунара, 13 камера), преко 1.680 књига на страним језицима у библиотеци, лиценца **British Council** и уговори са 12 школа у Новом Пазару. | +++ | **Потреба за обуком из школске администрације:** Алумнисти истичу потребу да се поред методичке праксе уведе и практично упознавање са вођењем школског дневника и законником рада у просвјети. | ++ |
| **Дигитална подршка настави:** Употреба Moodle платформе и ФИС система за доступност материјала и праћење напретка студената. | ++ | **Низак одзив студената у онлајн анкетама:** Повремени пасивитет дијела студената приликом попуњавања електронских анкета унутар ФИС система. | + |
| **О – МОГУЋНОСТИ (Спољашње)** | **Значајност** | **Т – ОПАСНОСТИ (Спољашње)** | **Значајност** |
| **Глобална потражња за енглеским језиком:** Стална потреба за професорима енглеског језика у просвјети, преводиоцима и стручњацима у међународним компанијама и ИТ сектору. | +++ | **Демографски трендови:** Смањење броја матураната у региону и одлазак младих у иностранство директно утичу на број потенцијалних кандидата за упис. | +++ |
| **Интернационализација и акредитација програма на енглеском језику:** Кључна улога кадра са англистике у стратешком плану | +++ | **Економска нестабилност:** Низак животни стандард утиче на потребу студената | +++ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Универзитета за акредитацију студијских програма на енглеском језику и привлачење страних студената. | | да раде током студија, што успорава ефикасност дипломирања. | |
| **Развој цјеложивотног учења и међународних пројеката:** Проширење курсева енглеског језика у сарадњи са British Council-ом и веће учешће у Erasmus+ размјенама. | ++ | **Конкуренција неформалних курсева и других установа:** Појава брзих онлајн курсева и других факултета у окружењу. | ++ |
| **Организација међународних филолошких конференција:** Даље јачање међународне видљивости кроз конференције о језику, књижевности и култури на УНП. | ++ | **Промјене у законској регулативи:** Честе измјене прописа о запошљавању и лиценцирању наставника у основним и средњим школама. | ++ |

**Предлог мјера и активности за унапређење квалитета стандарда 4**

| **Активности** | **Извршилац** | **Рок** | **Индикатори исхода** |
|---|---|---|---|
| **Подизање стопе дипломирања и ефикасности студирања:** Увођење индивидуалног менторског рада и додатних консултативних термина за студенте завршне године (17 студената на IV | Руководилац департмана, Предметни наставници | Континуирано | Повећан број и проценат дипломираних студената у року за најмање 15% у наредним школским годинама. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| години) ради убрзања израде завршних радова и полагања преосталих испита. | | | |
| **Увођење модула о школској администрацији и прописима у просвјети:** У оквиру предмета *Методика наставе енглеског језика* и стручне праксе увести практичну обуку о вођењу електронског и штампаног школског дневника и законику рада у школама. | Предметни наставник методике, Руководилац департмана | Октобар 2026. | Иновиран силабус предмета Методика наставе енглеског језика и извјештаји са школске праксе. |
| **Оснивање Студентског преводилачког и језичког центра:** Организовање практичног рада студената III и IV године на пословима писменог и симултаног превођења за потребе међународних конференција и пројеката Универзитета под надзором професора. | Департман за филолошке науке, Управа Универзитета | Март 2027. | Број реализованих преводилачких пројеката и студентских пракси. |
| **Модернизација језичке лабораторије и дигиталних алата:** Набавка новог софтвера за фонетску анализу, симултано превођење и примену AI алата у настави енглеског језика и превођењу. | Генерални менаџер, Руководилац департмана | Јун 2027. | Иновирана опрема и софтвер у језичкој лабораторији. |
| **Проширење наставних база на** | Центар за развој каријере, | Март 2027. | Најмање 3 нова уговора о |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **преводилачке агенције и међународне компаније:** Потписивање протокола о сарадњи са компанијама којима су потребни преводиоци и стручњаци за пословну комуникацију на енглеском језику. | Алумни асоцијација | | стручној пракси ван школског сектора. |
| **Дигитализација евалуационих процеса:** Увођење обавезе попуњавања студентских анкета унутар ФИС система прије пријаве испита. | ИТ служба, Одбор за квалитет | Септембар 2026. | Стопа одзива студената у анкетама изнад 85%. |
| **Јачање научног подмлатка из области англистике:** Финансијска подршка асистентима и докторандима за објављивање радова у водећим националним и међународним филолошким часописима (М20 и М51). | Проректор за науку, Савјет Универзитета | Годишње | Број објављених радова младих истраживача у М20 и М51 категоријама. |
| **Усклађивање са НОКС стандардима и CEFR оквиром:** Ревизија исхода учења на појединачним предметима у складу са захтјевима тржишта рада (ниво 6.2). | Наставно-научно вијеће департмана | Мај 2027. | Усвојени ревидирани силабуси за наредни циклус акредитације. |
| **Обогаћивање англистичког библиотечког фонда:** Набавка најновије британске и америчке стручне литературе и књижевних дјела | Библиотека Универзитета, Проректор за науку | Децембар 2026. | Број нових наслова на енглеском језику у библиотеци. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| (тренутно 1.682 књиге на страним језицима). | | | |

**Показатељи и прилози за стандард 4**

Табела 4.1. Укупан број уписаних студената на студијски програм на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године
Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената на студијском програму ОАС Психологија (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године.
Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године на студијском програму ОАС Психологија. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања.
Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијког програма и постигнутим исходима учења.
Прилог 4.2. Резултати анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

**Стандард 5: Квалитет наставног процеса**

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

**1) Опис**

Наставни процес на студијском програму **Енглески језик и књижевност** изводи се у складу са високим захтјевима стандарда квалитета, уз континуирано унапређење метода реализације наставе у домену филолошких наука. Интерактивност наставе на УНПЗ постиже се радом у малим наставним групама (од 10 до 20 студената по години студија), што је идеално за студије језика и омогућава интензиван комуникативни приступ, индивидуалне фонетске и преводилачке вјежбе, књижевне дебате и примену студија случаја из наставе страних језика.

Кључни елементи квалитета наставног процеса обухватају:

- **Методолошка и техничка подршка настави (Језичка лабораторија):** Студентима је омогућен рад у специјализованој **језичкој лабораторији** која је опремљена са **12 рачунара** и **13 камера** за интерактивну наставу, аудио-визуелну анализу говора и симултано превођење. Дигитална потпора кроз **Moodle** платформу омогућава лак приступ дигитализованој англофоној литератури, аудио-записима и лексичким базама.
- **Стручна сарадња и сертификација:** Универзитет је лиценцирани партнер организације **British Council** за издавање сертификата о познавању енглеског језика, као и центра **ÖSD** за њемачки језик, што студентима филологије пружа директну везу са међународним стандардима тестирања језика.
- **„Студент у центру пажње“:** Наш приступ фокусиран је на оспособљавање студената за самосталну наставу енглеског језика, превођење и критичку анализу текста. То потврђују и послодавци из образовних установа, од којих чак **86,6%** сматра да су наши студенти способни за самосталну примену стечених знања, уз посебне похвале за кадар са студија енглеског језика. Високо опште задовољство студената (просјечна оцјена за рад Департмана за филолошке науке износи **9,1**, док на предметима из енглеског језика преко **90% студената** даје највише оцјене 4 и 5 за рад наставника) свједочи о изузетној посвећености наставног особља.
- **Праћење и евалуација:** Кроз **ФИС информациони систем**, на крају сваког семестра врши се свеобухватно анонимно анкетирање студената о квалитету наставног процеса, доступности наставника и релевантности материјала. Резултати ових анкета су кључни за доношење конкретних корективних мјера од стране Сената и Одбора за обезбјеђење квалитета.

Квалитет наставе обезбјеђује се симбиозом теоријске спремности дипломаца (коју **84,6% послодаваца** оцјењује врхунском оцјеном) и практичног рада кроз развијену мрежу од 12 основних и средњих школа у Новом Пазару у којима студенти обављају методичку праксу.

**Професионалан однос – Енглески језик и књижевност (ОАС)**

Наставници и сарадници Универзитета у Новом Пазару током извођења предавања и језичких вјежби поступају професионално и у складу са највишим етичким стандардима, поштујући Закон о високом образовању, Статут и Кодекс професионалне етике Универзитета (члан 51). У студентској анкети о раду органа и служби (Прилог 10.2), **Департман за филолошке науке** је оцијењен изузетно високом оцјеном **9,2 за професионалност у раду** и **9,0 за омогућену комуникацију**.

Током реализације наставе на студијском програму **Енглески језик и књижевност**, наставници и сарадници имају професионалну обавезу да:

- Поштују образовне циљеве и стратегије Универзитета, промовишући интеркултурални дијалог и толеранцију;
- Обезбиједе релевантност и тачност садржаја предмета, интегришући савремена научна сазнања из лингвистике, науке о књижевности и методике, што потврђује континуирана научна активност кадра са објављеним радовима у категоријама **М20** и **М51**;
- Вреднују рад студената праведно и благовремено (на предметима *Енглески језик 1, 2, 3 и 4*, *Академско писање*, *Општа педагогија* и *Интеркултурално разумијевање и комуникација* између **85% и 95% студената** највишом оцјеном потврђује да професори објективно вреднују предиспитне поене за формирање коначне оцјене);
- Савјесно провјеравају студентске радове (есеје на енглеском језику, преводе, семинарске и завршне радове) уз употребу софтвера за антиплагијаризам ради спречавања неакадемског понашања;
- Обезбиједе потпуну транспарентност испитног процеса, редовно одржавају консултације, у року од 24 часа евидентирају одржану наставу у ФИС систему и постављају наставне материјале и презентације на **Moodle** платформу.

**Информационо-технолошка подршка, интерактивност наставе и доступност плана рада**

За извођење студијског програма **Енглески језик и књижевност**, студентима се на почетку прве године додјељује службени универзитетски мејл, приступ електронском сервису у оквиру **ФИС информационог система** (за пријаву испита, бирање изборних предмета, увид у ЕСПБ бодове и финансијску картицу), као и приступ дигиталним курсевима на **Moodle платформи за е-учење**. Прије почетка сваког семестра, план рада и силабуси свих предмета објављују се на званичном сајту (uninp.edu.rs), огласним таблама и Moodle платформи.

Настава на програму Енглески језик и књижевност изразито је интерактивна и обухвата:

- Активну партиципацију студената кроз дискусије и дебате на енглеском језику, књижевне анализе и преводилачке радионице;
- Практичне вјежбе изговора, слушања и комуникације у **језичкој лабораторији** помоћу 12 рачунара и 13 интерактивних камера, као и примену комбинованог учења (*blended learning*);
- Методичку праксу и одржавање угледних часова енглеског језика у основним и средњим школама у Новом Пазару;

- Ван-наставне активности: књижевне и драмске секције, студентске часописе, гостујућа предавања, међународне филолошке конференције и културне догађаје у организацији Универзитетског културног центра.

**Праћење квалитета наставе**

Праћење извођења предавања и вјежби на програму Енглески језик и књижевност врши се кроз редовне посјете часовима од стране руководиоца Департмана за филолошке науке, увид у материјале и тестове на **Moodle** платформи, контролу електронске (бар-код) евиденције наставе у ФИС систему и анализу семестралних студентских анкета. Резултати анкета за кључне језичке, педагошке и опште предмете (*Енглески језик 1–4*, *Академско писање*, *Интеркултурално разумијевање и комуникација*, *Општа педагогија*) показују да је преко **90% студената** на првом часу упознато са програмом и обавезама, док између **81% и 95% студената** оцјењује предавања професора као потпуно јасна и разумљива.

**SWOT Анализа**

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

| | |
|---|---|
| +++ | високо значајно |
| ++ | средње значајно |
| + | мало значајно |
| 0 | без значајности |

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **Значајност** | **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** | **Значајност** |
|---|---|---|---|
| **Рад у малим групама и интерактивна језичка лабораторија:** Оптималан број студената омогућава индивидуализован рад на говорним и преводилачким вјештинама уз употребу 12 рачунара и 13 камера у језичкој лабораторији. | +++ | **Проходност на појединим сложеним лингвистичким предметима:** Захтјевност појединих теоријско-лингвистичких испита доводи до задржавања студената на апсолвентском стажу и успореног дипломирања. | +++ |
| **Високе оцјене рада Департмана и наставника:** Руководство Департмана за филолошке науке оцијењено оцјеном 9,2 за професионалност и 9,1 за генерално задовољство, уз веома | +++ | **Потреба за већим бројем практичних сати са асистентима на појединим предметима:** У анкетама на појединим језичким предметима уочава се потреба за додатним часовима | ++ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| високе оцјене јасноће предавања у анкетама. | | практичних говорних и лексичких вјежби са сарадницима. | |
| **Богата мрежа од 12 школа за методичку праксу и лиценца British Council-a:** Директна повезаност са основним и средњим школама у региону и међународним сертификационим тијелима. | +++ | **Недовољна заступљеност практичне обуке о вођењу школске администрације:** Потреба да се студенти током методичких вјежби детаљније обуче за вођење дневника рада у школи. | ++ |
| **Примјена савремених метода (Blended learning и Moodle):** Интеграција дигиталних платформи и сопствених научних истраживања наставника из области комбинованог учења у наставу. | ++ | **Низак одзив у необавезним онлајн анкетама:** Повремени пасивитет студената приликом електронског анкетирања. | + |
| **О – МОГУЋНОСТИ (Спољашње)** | **Значајност** | **Т – ОПАСНОСТИ (Спољашње)** | **Значајност** |
| **Повећана друштвена тражња за англистима:** Велика потражња за професорима енглеског језика, преводиоцима и стручњацима за комуникацију у образовању и привреди. | +++ | **Демографски трендови:** Смањење броја матураната у региону директно утиче на број потенцијалних кандидата за упис. | +++ |
| **Интернационализација (Erasmus+ и страни лекторати):** Могућност веће размјене студената и наставника са ЕУ универзитетима и ангажовање изворних говорника (лектора) енглеског језика. | +++ | **Економска ситуација и рад студената уз студије:** Висока доступност онлајн послова за студенте који добро говоре енглески језик одвлачи студенте виших година од редовног полагања завршних испита. | +++ |
| **Увођење кратких програма и курсева за пословни енглески и превођење:** Потенцијал за организовање сертификованих | ++ | **Неуједначено предзнање енглеског језика код бруцоша:** | ++ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| обука у оквиру Центра за цјеложивотно учење. | | Разлике у нивоу знања енглеског језика са којим кандидати долазе из средњих школа. | |
| **НИО статус и међународни пројекти:** Коришћење статуса научноистраживачке организације за пројекте из примијењене лингвистике и књижевности. | ++ | **Законске регулативе у просвјети:** Промјене у условима за заснивање радног односа у школама (обавеза мастер дипломе за одређена радна мјеста). | ++ |

## 3. Предлог мера и активности за наредни период

| **Активност** | **Извршилац** | **Рок** | **Индикатор успјеха** |
|---|---|---|---|
| **Организовање додатних менторских и консултативних часова за апсолвенте и студенте виших година:** Интензивирање рада са студентима III и IV године на сложеним лингвистичким предметима и припреми дипломских радова. | Руководилац департмана, Проректор за наставу | Континуирано | Повећање броја дипломираних студената и смањење просјечног трајања студија за 15%. |
| **Дигитализација евалуације наставе:** Увођење обавезних анкета путем ФИС система прије пријаве испита ради већег одзива студената. | ИТ служба, Одбор за квалитет | Септембар 2026. | Повећање стопе попуњености анкета изнад 85%. |
| **Унапређење опреме у језичкој лабораторији:** Инсталација нових мултимедијалних софтвера за фонетске вјежбе, консекутивно и симултано превођење. | Генерални менаџер, Руководилац департмана | Март 2027. | Модернизована језичка лабораторија. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Проширење методичке и преводилачке праксе:** Увођење практичних радионица о школској администрацији и вођењу дневника рада у партнерским школама, као и праксе у преводилачким центрима. | Центар за развој каријере, Предметни наставници | Јун 2027. | Реализована пракса и најмање 3 нова уговора о стручној пракси. |
| **Јачање научног подмлатка:** Финансијска подршка асистентима за објављивање радова у филолошким часописима категорија М20 и М51. | Савјет Универзитета, Проректор за науку | Годишње | Број објављених радова младих истраживача. |
| **Увођење кратких програма и курсева (British Council / ESP):** Организовање специјализованих курсева пословног енглеског језика (*English for Specific Purposes*) и припреме за међународне сертификате. | Центар за цјеложивотно учење, Департман | Децембар 2026. | Број полазника и издатих сертификата. |
| **Ревизија курикулума и силабуса:** Оптимизација распореда предмета по семестрима и усклађивање са НОКС стандардима за ниво 6.2. | Наставно-научно вијеће департмана | Мај 2027. | Усвојени ревидирани силабуси за нови циклус. |
| **Интернационализација студија:** Повећање учешћа студената и наставника англистике у Erasmus+ размјени и гостовања страних лектора. | Канцеларија за међународну сарадњу | 2027/2028. | Број остварених мобилности студената и наставника. |

**Показатељи и прилози за стандард 5:**

**Прилог 5.1.** Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

**Прилог 5.2.** Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

**Прилог 5.2.г.** Анализа квалитета студијског програма на Департману за уметност и филолошке науке

**Прилог 5.3.** Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

**Прилог 5.4.** Формулар евиденције наставе

**Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника**

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

**Стратегија развоја људских ресурса**

Универзитет примењује дуални приступ развоју кадра:

- **Искуство и реноме:** Ангажовање еминентних професора са богатим академским искуством.
- **Младост и иновација:** Системско праћење најуспешнијих студената и њихово усмеравање ка мастер и докторским студијама, уз укључивање у наставни процес као демонстратора, сарадника и асистената.

**Тренутна кадровска структура**

Ради боље прегледности, подаци о броју запослених приказани су у следећој табели:

| **Звање** | **Број извршилаца** |
|---|---|
| Редовни професори | 11 |
| Ванредни професори | 20 |
| Доценти | 29 |
| Наставници страних језика | 2 |
| Асистенти | 25 |
| Сарадници у настави | 23 |
| **Укупно (стални и хонорарни)** | **140** |
| Гостујући професори | 27 |

**Поступак избора у звања**

Избор наставника и сарадника је строго нормиран и усклађен са Законом о високом образовању и захтевима Националног савета за високо образовање.

**Процедура избора обухвата:**

1. **Покретање поступка:** Иницијатива департмана на основу наставних потреба.
2. **Јавни конкурс:** Објављивање у средствима информисања и на веб-страници Универзитета.
3. **Комисија:** Именовање најмање три наставника из научне области који припремају реферат.
4. **Критеријуми селекције:** Вреднују се обавезни елементи (наставни и научноистраживачки рад) и изборни елементи (стручни допринос, сарадња са

заједницом и међународна активност).

**3. Методологија провере квалитета рада**

**Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета** спроводи редовну евалуацију рада наставника и сарадника кроз три кључна домена:

**А. Педагошки рад**

- Ефективност одржане наставе и методологија извођења.
- Развој квалитетног наставног материјала и примена савремених дидактичких средстава.
- Доступност студентима кроз менторство и редовне консултације.
- Успешност студената на испитима и резултати студентских анкета.

**Б. Научноистраживачки и професионални допринос**

- Ауторство у научним радовима, монографијама и уџбеницима.
- Руковођење или учешће у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима.
- Ауторство патената, техничких унапређења или уметничких остварења.

**В. Допринос академској заједници**

- Учешће у раду органа Универзитета и комисијама за изборе у звања.
- Организација међународних научних скупова, фестивала или спортских манифестација.
- Израда професионалних експертиза и рецензирање научних радова.

**4. Континуирана едукација и развој подмлатка**

Универзитет активно инвестира у своју будућност кроз:

- **Стипендирање талената:** Ослобађање школарине за најбоље студенте као мотив за каснију академску каријеру.
- **Педагошко-методичко усавршавање:** Посебан фокус у наредном периоду биће на тренинзима за младе наставнике ради савладавања иновативних метода учења.
- **Међународна мобилност:** Подстицање сарадње са иностраним институцијама и учешће у програмима размене (нпр. Еразмус+).
- **Једнакост шанси:** Обезбеђивање фер услова за напредовање свих запослених у складу са мерљивим резултатима њиховог рада.

Транспарентно дефинисана права и обавезе, доступна у општим актима на званичној страници Универзитета, чине основу професионалне етике и интегритета. Системским праћењем и подршком наставном кадру, Универзитет у Новом Пазару осигурава висок квалитет образовања и конкурентност својих дипломаца.

**SWOT Анализа**

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ високо значајно
++ средње значајно
+ мало значајно
0 без значајности

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** |
|---|---|
| - Прва високошколска установа у региону (традиција и лидерство) ++ | - Делимично непознавање страних језика код дела наставног кадра +++ |
| - Млад, амбициозан и високо мотивисан наставни кадар +++ | - Спор интензитет научног и стручног усавршавања појединаца +++ |
| - Транспарентни критеријуми запошљавања и објективност у изборима +++ | - Недовољан број објављених радова у водећим међународним часописима (М21, М22) +++ |
| - Системска организација педагошких обука и семинара +++ | - Нефлексибилност старијег кадра према новим наставним методама ++ |
| - Умреженост са престижним иностраним универзитетима ++ | - Буџетска ограничења за финансирање истраживачког рада ++ |

| **O – ПРИЛИКЕ (Спољашње)** | **T – ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
|---|---|
| - Доступност националних и међународних фондова (Erasmus+, Horizon) +++ | - Интензивна конкуренција на домаћем и међународном тржишту образовања +++ |
| - Раст понуде квалификованих истраживача на тржишту рада ++ | - „Одлив мозгова“ – одлазак младих стручњака у иностранство +++ |
| - Повећана мобилност наставника и сарадника ++ | - Високи критеријуми и јака конкуренција за објављивање у врхунским часописима +++ |
| - Експанзија дигиталних алата за научноистраживачки рад ++ | - Ограничени републички ресурси за финансирање науке у Србији ++ |

**Анализа кључних елемената кадра**

- **7.1 Компетентност и квалитет (+++):** Наставно особље поседује високе квалификације, што потврђује и **94,4% послодаваца** који су изразили висок ниво задовољства стручношћу дипломаца Универзитета.
- **7.2 Подмлађивање и развој (+++):** Стратегија Универзитета је усмерена на задржавање најбољих дипломаца. Висока лојалност кадра корелира са чињеницом да би **68,9% алумниста** поново изабрало ову институцију.
- **7.3 Педагошке компетенције (++):** Упркос слабостима у примени нових метода код појединаца, Универзитет кроз редовне семинаре активно ради на превазилажењу овог изазова.

**Предлог мера и активности за унапређење кадра (2024–2029)**

| Активност | Извршилац | Рок | Индикатор успеха |
|---|---|---|---|
| **Подршка научној продукцији:** Финансирање трошкова објављивања и лектуре радова у часописима са SCI/SSCI листе. | Управа, Руководиоци департмана | Континуирано | Број објављених радова у рангираним часописима |
| **Системско напредовање:** Праћење и подстицај испуњености услова за избор у виша звања. | Управа Универзитета | Континуирано | Број изабраних наставника по звањима |
| **Развој научног подмлатка:** Стипендирање докторанада и њихово укључивање у међународне пројекте. | Управа, Руководиоци департмана | Континуирано | Број сарадника и асистената уписаних на докторске студије |
| **Јачање страних језика:** Организација интензивних курсева енглеског језика за наставно особље. | Проректор за наставу | 2026/2027 | Број наставника са сертификатом Б2/Ц1 нивоа |
| **Педагошка едукација:** Тренинзи из савремене методике и дигиталних алата (LMS, AI у настави). | Проректор за наставу | Континуирано | Број одржаних семинара и евалуација учесника |

**Показатељи и прилози за стандард 7:**

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1а. Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа

Прилог 7.1б. Правилник о минималним условима за избор у звање

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

**Стандард 8: Квалитет студената**

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

**Информисаност студената**

Универзитет обезбеђује потпуну транспарентност свих података релевантних за студије. Сваке године се штампа Информатор у тиражу од 500 примерака, а сви подаци су доступни и на званичној веб страници (www.uninp.edu.rs) и друштвеним мрежама. Кроз сопствени информациони систем (ФИС), сваки студент добија персонализовани налог за увид у испите, бодове и стање школарине.

**Селекција и упис студената**

Пријем студената на студијски програм **ОАС Енглески језик и књижевност** врши се на основу успеха у средњој школи (макс. 40 бодова) и пријемног испита из енглеског језика и опште културе (макс. 60 бодова). Због израженог интересовања кандидата, акредитовани број студената за упис у прву годину повећан је са 25 на **30 студената**. У академској 2024/25. години, Универзитет је на студијски програм Енглески језик и књижевност ОАС у прву годину уписао **15 нових студената** (док је у 2023/24. уписао 21 студента), при чему је укупан број студената на свим годинама овог студијског програма у сталном порасту и у 2024/25. години износи **49 студената** (односно 44 према Табели 4.1).

**Једнакост и равноправност**

Универзитет гарантује једнакост свим кандидатима без обзира на етничку, верску или социјалну припадност, што је дефинисано Статутом и Правилником о упису. Посебна пажња посвећена је студентима са посебним потребама, којима је омогућена пуна доступност ресурса.

**Обавеза праћења наставе**

Присуство предавањима, говорним и преводилачким вежбама је обавезно и интегрисано у систем бодовања. Студенти су унапред упознати са силабусима где је јасно дефинисано да предиспитне обавезе учествују са **30 до 70 поена** у коначној оцени. Овакав систем подстиче континуиран рад, што потврђује и чињеница да је **35,2% студената** Универзитета нашло запослење још током трајања студија.

**Критеријуми и методе оцењивања**

Оцењивање је објективно и засновано на унапред објављеним критеријумима (скала 5–10). Према анкети свршених студената, чак **75,7% испитаника** је објективност и транспарентност оцењивања оценило највишом оценом (5). Универзитет тежи нормалној расподели оцена (Гаусова крива), а Сенат врши усаглашавање уколико дође до значајних одступања.

**Професионално понашање и исходи учења**

Методе оцењивања су потпуно усклађене са циљевима програма. Алумнисти су у високом проценту (**70,3%**) оценили стручност и посвећеност наставног кадра највишом оценом. Такође, **62,2% дипломаца** сматра да је стечено теоријско знање у потпуности примењиво у пракси.

**Праћење пролазности и успеха**

Центар за мониторинг систематично анализира ефикасност студирања (Табеле 8.1, 8.2 и 8.3). Док је пролазност студената током студија према оствареним ЕСПБ бодовима веома добра (у 2024/25. години 15 од 17 студената IV године и 13 од 15 студената II године остварило је између 37 и 60 ЕСПБ бодова), просечна стопа успешности формалног завршетка студија у року (Табела 8.2) на нивоу овог студијског програма је ниска (5% у 2022/23. са просечним трајањем студија од 4,8 година, те 0% у 2023/24. и 2024/25. години), што даје повода за детаљнију анализу и појачан менторски рад са апсолвентима у будућности.

Подаци од послодаваца додатно афирмишу квалитет студената овог програма:

- Послодавци се у анкети посебно похвално изјашњавају о квалитету дипломаца са студијских програма енглеског, немачког, босанског и српског језика.
- **86,6% послодаваца** сматра да наши дипломци успешно решавају практичне проблеме.
- **84,6%** је задовољно њиховом припремљеношћу за самосталност у раду.
- **76,9% послодаваца** истиче спремност дипломаца за даље стручно усавршавање.

**Студентско организовање и одлучивање**

Кроз **Студентски парламент**, студенти активно партиципирају у управљању. Парламент бира студента проректора, учествује у самовредновању и предлаже мере за унапређење стандарда. Позитивно искуство студирања резултирало је чињеницом да би **68,9% дипломаца** сигурно поново изабрало УНП за своје студије.

**SWOT АНАЛИЗА**

Квантификација значајности:

| | |
|---|---|
| +++ | високо значајна |
| ++ | средње значајна |
| + | мало значајна |
| 0 | безначајна |

| **СНАГЕ (Унутрашње)** | **СЛАБОСТИ (Унутрашње)** |
|---|---|
| **Висока репутација, лојалност и раст уписа:**<br><br>• Континуиран раст броја студената на програму (са 25 на 49 студената у 2024/25) (+++).<br><br>• Чак 82,4% алумниста би препоручило Универзитет будућим студентима, а 68,9% би поново изабрало исту институцију (+++). | **Дипломирање у предвиђеном року:**<br><br>• Ниска стопа завршетка студија у четворогодишњем року (5% у 2022/23. и 0% у 2023/24. и 2024/25) услед дужег задржавања студената на IV години и раног запошљавања пре одбране завршног рада (+++). |

| | |
|---|---|
| **Квалитет дипломаца и пролазност по ЕСПБ:**<br><br>• 94,4% послодаваца изразило је висок степен задовољства компетенцијама дипломаца (оцене 4 и 5), уз посебне похвале за филологе (+++).<br><br>• Већина студената током студија редовно остварује 37–60 ЕСПБ бодова годишње (++). | **Практичне вештине школске администрације:**<br><br>• Потреба за детаљнијим упознавањем студената са вођењем школске документације (дневника рада) и законом рада у просвети пре првог запослења (++). |
| **Транспарентност и објективност:**<br><br>• 75,7% студената оценило је систем оцењивања као изразито транспарентан и објективан (+++).<br><br>• Потпуна информисаност кроз ФИС систем и дигиталне платформе (+++). | **Приступачност:**<br><br>• Недовољна прилагођеност физичке инфраструктуре за студенте са посебним потребама (лифт, тоалети) (++). |
| **МОГУЋНОСТИ (Спољашње)** | **ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
| **Сарадња са школама и привредом:**<br><br>• Висок ниво спремности послодаваца за учешће у настави (27,8% за предавања, 27,8% за праксу) (+++).<br><br>• Лиценца British Council-a и уговори са 12 школа у Новом Пазару (+++). | **Демографија и миграције:**<br><br>• Смањење броја средњошколаца у региону утиче на потенцијалну базу за упис (+++).<br><br>• „Одлив мозгова“ – напуштање земље након завршених студија енглеског језика (+++). |
| **Међународна афирмација:**<br><br>• Проширење Еразмус+ мобилности и привлачење страних студената кроз програме на | **Екстерна перцепција и економија:**<br><br>• Негативни економски трендови који приморавају студенте на рад уз студије (онлајн настава језика, диспечерски и ИТ |

| | |
|---|---|
| енглеском језику (+++).<br><br>• Учешће студената у међународним пројектима (++). | послови), што одлаже дипломирање (+++). |

**ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА (2026–2029)**

1. **Мере за повећање ефикасности студирања и дипломирања у року:** За студенте завршне године (17 студената на IV години у 2024/25) увести обавезне допунске менторске термине за израду завршног рада и оптимизовати распоред испита у курикулуму.
2. **Институционализација проширене стручне праксе:** Потписати нове протоколе о сарадњи са школама и преводилачким центрима како би се повећао број часова практичног рада у реалном окружењу.
3. **Обука за школску администрацију и развој каријере:** Кроз Центар за развој каријере и методичке предмете организовати радионице о вођењу школског дневника, примени законске регулативе у просвети и пословној кореспонденцији.
4. **Унапређење приступачности:** Израдити пројекат и обезбедити средства за уградњу лифтова и тоалета за особе са инвалидитетом, чиме се у потпуности испуњава Стандард 8.
5. **Дигитализација и транспарентност:** Потпуно пребацити систем студентског анкетирања на ФИС платформу и јавно објављивати резултате.
6. **Модернизација ресурса у језичкој лабораторији:** Ажурирати наставни материјал са фокусом на савремене дигиталне и AI алате у настави језика и превођењу.
7. **Промоција квалитета:** Интензивирати кампање на друштвеним мрежама користећи позитивна искуства алумниста (68,9% би поново уписало исти факултет) ради даљег раста броја уписаних студената.

**Показатељи и прилози за стандард 8:**

- Табеле 8.1., 8.2. и 8.3. за школску 2022-23
- Табеле 8.1., 8.2. и 8.3. за школску 2023-24
- Табеле 8.1., 8.2. и 8.3. за школску 2024-25
- Прилог 8.1. Правилник о полагању пријемних испита и упису кандидата на основним академским студијама
- Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испитима
- Правилник 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

**Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса**

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

**9.1. Обезбеђење уџбеника и друге литературе**

Универзитет у Новом Пазару систематично обезбеђује студентима сву неопходну литературу за савладавање наставног градива. Посебна снага институције је интензивна издавачка делатност сопственог кадра. Наставници Универзитета аутори су преко 90 библиографских јединица, укључујући капиталне уџбенике и монографије из области економије (нпр. *Управљање инвестицијама*, *Предузетништво*), права (*Кривично процесно право*, *Привредни криминалитет*), информатике (*Сигурност рачунарских система*) и филологије. Литература се континуирано занавља како би се испратили савремени научни трендови и захтеви тржишта рада.

**9.2. Покривеност уџбеницима и другим училима**

Сваки студијски програм и наставни предмет у потпуности су покривени адекватном литературом која је студентима позната пре почетка наставе путем силабуса. Списак обавезне литературе обухвата савремена издања која су прилагођена исходима учења. Наставно-научна већа департмана редовно верификују спискове литературе, осигуравајући да студенти имају приступ књигама које су објавили реномирани домаћи и страни издавачи, као и Универзитет као издавач.

**9.3. Праћење квалитета уџбеника и других учила**

Квалитет литературе се континуирано прати у складу са *Правилником о уџбеницима и наставној литератури*. Одбор за обезбеђење квалитета прикупља повратне информације од студената и послодаваца. С обзиром на то да послодавци истичу потребу за развојем практичних вештина и теренског рада, Универзитет кроз своју издавачку делатност све више пажње посвећује практикумима и приручницима који олакшавају примену теорије у пракси.

**9.4. Опремљеност библиотеке**

Универзитетска библиотека располаже са укупно **5.782 библиотечке јединице**. Фонд је структуриран на следећи начин:

- **Књиге:** 4.973 јединице (2.091 на српском, 1.682 на страним језицима и 1.200 на језицима мањина).
- **Уџбеници:** 949 јединица.
- **Монографије:** 443 јединице.
- **Часописи:** 366 јединица. Библиотека поседује читаоницу са 38 места и 8 рачунара намењених студентима за самосталан рад и истраживање.

**9.5. Праћење и унапређење библиотечког фонда**

Библиотечки фонд се систематски обогаћује куповином, разменом и поклонима, уз стручни надзор Генералног менаџера. Наставници активно предлажу набавку најновијих публикација како би фонд пратио развој научних дисциплина. Посебан акценат је стављен на набавку монографија на страним језицима (тренутно 89 јединица) како би се подстакла међународна видљивост и мобилност.

**9.6. Информатички ресурси**

Универзитет располаже модерном ИТ инфраструктуром која обухвата:

- **4 информатичке лабораторије/учионице**.
- **129 рачунара** (24 у кабинетима наставника, 39 у службама и 66 у салама за предавања).
- **3 сервера** и **20 видео бимова**.
- **3 паметне табле** и специјализовану **опрему за студије на даљину**. Сви рачунари су повезани у локалну мрежу са приступом интернету, а настава се изводи уз коришћење лиценцираних програма.

**9.7. Запослени у библиотеци и пратећим службама**

Број и квалификациона структура запослених усклађени су са стандардима. У библиотеци су ангажована два библиотекара са високом стручном спремом и један књижничар. Информатичку подршку пружа стручно лице са високим образовањем које је задужено за одржавање мреже, сервера и сајта Универзитета.

**9.8. Праћење компетентности особља**

Компетентност особља у библиотеци и рачунарском центру редовно се проверава кроз поступке вредновања квалитета. Студентима је омогућено да путем анкета изнесу сугестије на рад ових служби. Запослени се подстичу на континуирано усавршавање како би корисницима пружили адекватну техничку и научну подршку.

**9.9. Упознавање студената са начином рада**

Информације о раду библиотеке и рачунарских лабораторија доступне су на огласним таблама, веб сајту Универзитета и у самим просторијама. Студенти се на почетку студија упознају са процедурама изнајмљивања књига и коришћења ИТ ресурса, што им омогућава несметан приступ материјалима за учење.

**9.10. Услови за рад корисника**

Сви кориснички простори (библиотека, читаоница, лабораторије) испуњавају високе техничко-технолошке и хигијенске стандарде. Обезбеђена је адекватна вентилација, климатизација и осветљење. Библиотека је доступна сваког радног дана од 08:00 до 15:00 часова, пружајући студентима оптималне услове за припрему испита и израду стручних радова.

**SWOT АНАЛИЗА**

Квантификација значајности:

| | |
|---|---|
| +++ | високо значајна |
| ++ | средње значајна |
| + | мало значајна |
| 0 | безначајна |

| S – СНАГЕ (Унутрашње) | W – СЛАБОСТИ (Унутрашње) |
|---|---|
| **Издавачка делатност и уџбеници:**<br><br>• Постојање Правилника о уџбеницима који осигурава стандардизацију (+++).<br><br>• Изузетна ауторска продукција наставника са преко **90 објављених наслова** у издању Универзитета и реномираних издавача.<br><br>• Правовремена набавка и дистрибуција литературе према потребама студената (+++). | **Кадровски и системски изазови:**<br><br>• Недовољан број професионалних библиотекара у односу на обим фонда (++).<br><br>• Немогућност приступа Академској мрежи Србије (AMPEC), што ограничава мрежне ресурсе (+++).<br><br>• Недовољна мотивисаност дела ненаставног особља за даље стручно усавршавање (++). |
| **Библиотечки фонд (5.782 јединице):**<br><br>• Разноврстан фонд који укључује 4.973 књиге, 949 уџбеника и 366 часописа.<br><br>• Значајан удео литературе на страним језицима (1.682 јединице) и језицима мањина (1.200 јединица). | **Корисничке баријере:**<br><br>• Недовољно познавање регулативе о ауторским правима и коришћењу ресурса код дела студената (+).<br><br>• Скроман ниво знања страних језика код дела студената, што умањује искоришћеност иностране литературе (+). |
| **Информатичка опремљеност:**<br><br>• Располагање са **4 лабораторије** и укупно **129 рачунара** (66 у салама, 24 у кабинетима, 39 у службама).<br><br>• Модерна учила: 20 видео бимова, 3 паметне табле и опрема за студије на даљин. | |

| О – МОГУЋНОСТИ (Спољашње) | Т – ПРЕТЊЕ (Спољашње) |
|---|---|
| **Умрежавање и дигитализација:**<br><br>• Проширење сарадње са Народном библиотеком Србије и другим ВШУ ради попуне фонда (+++).<br><br>• Могућност претплате на светске електронске базе података и научне часописе (++)[6].<br><br>• Интензивирање размене наставних материјала путем постојеће **LMS платформе**. | **Екстерни фактори:**<br><br>• Неповољна економска ситуација која успорава динамику капиталних улагања у скупу лабораторијску опрему (+++).<br><br>• Сталне промене у законској регулативи које захтевају брзо прилагођавање аката (++).<br><br>• Ризици информационе безбедности и потреба за заштитом дигиталних ресурса. |

**Предлог мера и активности за побољшање (2026–2029)**

| Активност | Извршилац | Рок | Индикатор успеха |
|---|---|---|---|
| **Осавремењивање фонда:** Фокус на набавку монографија на страним језицима ради јачања међународне видљивости. | Библиотекар, Руководиоци департмана | Континуирано | Број нових јединица у COBISS систему. |
| **Дигитална доступност:** Стварање услова и аплицирање за приступ Академској мрежи AMPEC и електронским базама (KoBSON). | Управа Универзитета, ИТ служба | 2026/2027 | Остварен приступ мрежи и базама. |
| **ИТ модернизација:** Набавка нових рачунара и лиценцираног софтвера за специфичне научне области (нпр. ИТ и Дизајн). | ИТ служба, Генерални менаџер | Годишње | Број зановљених рачунара у лабораторијама. |
| **Педагошка подршка:** Израда водича за студенте о коришћењу е-ресурса и правилима библиотеке. | Библиотекар, Координатор за иновације | Септембар 2026. | Објављен дигитални водич на сајту. |
| **Издавачки подстицај:** Стимулисање наставника за објављивање уџбеника са интерактивним елементима за е-учење. | Издавачки центар, Сенат | Континуирано | Број нових издања са е-додацима. |

**Показатељи и прилози за стандард 9:**

**Табела 9.1.** Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

**Табела 9.2.** Попис информатичких ресурса

**Прилог 9.1** Општи акт о уџбеницима

**Прилог 9.2.** Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

**Прилог 9.3.** Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

**Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке**

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Универзитет у Новом Пазару обезбеђује високе стандарде управљања и ефикасност ненаставне подршке кроз прецизно дефинисане надлежности, транспарентне процедуре и континуирани мониторинг рада свих јединица. Институционални оквир је постављен Статутом, а ефикасност система потврђена је изразито високим оценама задовољства како интерних (студенти), тако и екстерних (послодавци) стејкхолдера.

**Органи пословођења и управљања**

Универзитет је организован као интегрисана институција са јасном хијерархијом и поделом одговорности. Специфичност институције је њен статус задужбине (вакуфа) под окриљем **Исламске заједнице у Србији**.

**Ректор и проректорски тим:** Ректор, као орган пословођења, организује и усклађује рад Универзитета. Квалитет рада највишег руководства потврђују студенти у анкетама за 2024/25. годину:

- **Ректор:** Просечна оцена за професионалност и комуникацију износи **9,1**.
- **Проректори и координатори:** Проректори и координатори бележе високе оцене за професионалност и љубазност (**9,2**).

**Савет и Сенат:** Савет је орган управљања са 9 чланова, који укључује представнике Универзитета, оснивача и студената. Сенат је највиши стручни орган који одлучује о академским питањима и избору у звања, уз активно учешће Студентског парламента.

**Квалитет ненаставне подршке и стручних служби**

Квалитет административне и техничке подршке један је од стубова стабилности Универзитета. Стручним службама и центрима руководи генерални менаџер.

**Анализа квалитета рада служби (студентска евалуација):** Резултати анкете спроведене међу студентима показују да су стручне службе препознате као професионалне и љубазне, са просечним оценама у распону од **8,5 до 9,3**.

- **Центар за осигурање квалитета:** Оцењен највишом оценом за комуникацију (**9,3**), што указује на ефикасност система контроле квалитета.
- **Студентска служба:** Остварује стабилно високо генерално задовољство студената са оценом **9,0**.
- **Библиотека и Рачунарски центар:** Студенти су изразили висок степен задовољства радом ових јединица (просеци **8,7–9,0**), истичући професионалност особља.
- **Универзитетска галерија:** Посебно се издваја оценом **9,3 за професионалност**, чиме значајно доприноси квалитету ваннаставног живота.

**Резултати управљања и спољна евалуација**

Ефикасност управљања Универзитетом директно се рефлектује на конкурентност дипломаца на тржишту рада. Према **Упитнику за послодавце**:

- **94,4% послодаваца** изразило је висок степен задовољства (оцене 4 и 5) компетентношћу дипломаца УНПЗ.
- Послодавци потврђују да су дипломци добро припремљени за самосталност у раду

(**84,6%**) и способни да решавају практичне проблеме (**86,6%**).

**Области за унапређење:** Анализа је идентификовала простор за јачање комуникационих вештина на нижим организационим нивоима, посебно на **Департману за педагошке и психолошке науке**, где је генерално задовољство радом руководиоца (**7,9**) испод просека Универзитета. Такође, послодавци су сугерисали јачање практичне наставе и теренског рада, што ће бити приоритет у наредном Акционом плану.

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** |
|---|---|
| **Високо поверење у руководство:**<br><br>• Изузетне оцене студената за рад Ректора (9,1) и Проректора (9,2).<br><br>• Ефикасна и транспарентна координација органа управљања (+++). | **Комуникациони изазови:**<br><br>• Ниже оцене комуникације и задовољства на појединим департманима (нпр. Правне науке са оценом 7,9).<br><br>• Стандардна девијација оцена код руководилаца је виша у односу на централне службе. |
| **Професионалност стручних служби:**<br><br>• Висок ниво љубазности и ефикасности Студентске службе и Библиотеке (просек 9,0).<br><br>• Центар за мониторинг оцењен највишом оценом за комуникацију (9,3). | **Развој ненаставног кадра:**<br><br>• Недовољна искоришћеност програма за усавршавање дела ненаставног особља (++).<br><br>• Потреба за јачањем специфичних вештина за подршку иновационим процесима. |
| **Организациона стабилност:**<br><br>• Јасна хијерархијска структура заснована на Статуту и специфичном вакуфском статусу.<br><br>• Добра синхронизација Савета и Сената (+++). | |

| **O – ПРИЛИКЕ (Спољашње)** | **T – ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
|---|---|
| **Колаборативна синергија:**<br><br>• Изражена спремност послодаваца (скоро 80%) да кроз гостујућа предавања и праксу учествују у развоју Универзитета [7].<br><br>• Побољшан амбијент за међународну сарадњу (+++). | **Макроекономски и социјални ризици:**<br><br>• Тешка економска ситуација и емиграција становништва која смањује базу потенцијалних студената (+++).<br><br>• Буџетске рестрикције за капиталне инвестиције у лабораторијску опрему (+++). |
| **Дигитална трансформација:** | **Ризици конкуренције:** |

| | |
|---|---|
| • Могућност потпуне аутоматизације пословних процеса кроз нови ФИС систем (+++).<br><br>• Раст понуде квалификованих кадрова за административне и ИТ послове (++). | • Јака национална и међународна конкуренција која захтева стално подизање стандарда управљања (+++). |

**Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10 (2026–2029)**

| Активност | Извршилац | Рок | Индикатор исхода |
|---|---|---|---|
| **Стандардизација комуникације:** Увођење обавезних консултативних састанака за студенте на свим департманима (фокус на Право и Рачунарске науке). | Руководиоци департмана, Проректор за наставу | Континуирано | Унапређен просек оцена у анкетама (циљ: мин 8,5 за све). |
| **Синхронизација служби:** Имплементација дигиталних протокола у оквиру ФИС система за бржу размену података између департмана и секретаријата. | Генерални менаџер, ИТ служба | 2026/2027 | Смањено време административне обраде захтева. |
| **Усавршавање подршке:** Организација специјализованих обука за ненаставно особље у домену менаџмента квалитета и ИТ вештина. | Генерални менаџер | Годишње | Број одржаних семинара и оцене задовољства полазника. |
| **Јачање веза са привредом:** Инклузија послодаваца у Саветодавне одборе факултета ради усклађивања управљачких одлука са потребама тржишта. | Ректор, Генерални менаџер | Континуирано | Број потписаних протокола о сарадњи са компанијама. |
| **Мониторинг задовољства:** Увођење кварталног дигиталног анкетирања студената и запослених кроз ФИС платформу. | Центар за мониторинг и евалуацију | Семестрално | Квартални извештаји о KPI индикаторима управљања. |

Овај план мера директно адресира идентификоване слабости у комуникацији на нижим организационим нивоима, истовремено користећи снаге Универзитета у домену дигитализације и високог поверења које руководство ужива код студената.

**Показатељи и прилози за стандард 10:**

**Табела 10.1.** Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица
**Прилог 10.1**. Шематска организациона структура високошколске установе
**Прилог 10.2**. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби
**Прилог 10.3.** Статут Универзитета

**Стандард 11: Квалитет простора и опреме**

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Универзитет у Новом Пазару обезбеђује квалитетан просторни и технички амбијент неопходан за извођење наставе, научноистраживачког и уметничког рада на свим нивоима студија (ОАС, МАС, ДАС). Инфраструктурни капацитети су у потпуности усклађени са бројем студената и специфичностима студијских програма.

**Просторни капацитети и дистрибуција**

Универзитет располаже са укупно **7.546,02 м² бруто површине** (**6.194,73 м² нето** површине) у сопственом власништву на адреси Димитрија Туцовића 65. Са тренутно уписаних **2.047 студената**, Универзитет обезбеђује просек од **3,03 м² по студенту**.

Простор за наставу је функционално подељен:

- **Амфитеатри и сале:** Постоје три велика чворишта за наставу – Амфи 1 (250 места), Амфи 2 (205 места) и Округла сала (55 места).
- **Учионице и вежбаонице:** Настава се изводи у **22 савремено опремљене учионице** различитих капацитета (од 10 до 62 места).
- **Уметнички простори:** За потребе Департмана за уметност, Универзитет располаже са **8 атељеа**, модерним **фото студијом (108 м²)** и **Галеријом (91,20 м²)**.
- **Библиотека и читаонице:** Библиотечки комплекс обухвата **201,57 м²** са две читаонице (укупно 50 места).

**Техничка и информатичка опремљеност**

Универзитет континуирано инвестира у напредне технологије. Информатичка инфраструктура обухвата:

- **Рачунарски ресурси:** Укупно **67 рачунара** намењених директно настави, укључујући **iMac** системе за графички дизајн и моћне **AMD Ryzen 5** конфигурације са **NVIDIA RTX 3060** картицама за захтевне процесе. Додатно, постоје 24 рачунара у кабинетима и 39 у службама.
- **Мултимедијална учила:** Све главне просторије су опремљене са **19 бим пројектора**, **3 паметне табле**, бежичним антенама (20) и разгласним миксетама.
- **Језичка лабораторија:** Посебно је опремљена за интерактивно учење са 12 рачунара и 13 камера.
- **Серверска подршка:** Рад система осигуравају **3 сервера** задужена за меморисање података и ФИС платформу.

**Наставно-научне и стручне базе**

Поред сопственог простора, Универзитет користи богату мрежу од преко **20 наставних база** за практично усавршавање студената[12]:

- **Право:** Виши и Основни суд у Новом Пазару.
- **Педагогија:** ПУ „Реуда“, ПУ „Младост“ и бројне основне школе у региону.
- Језици и ИТ: Лиценцирани центри за ÖSD (немачки), British Council (енглески) и Oracle Academy (ИКТ).

**SWOT АНАЛИЗА – СТАНДАРД 11: ПРОСТОР И ОПРЕМА**

Квантификација: (+++ високо значајно | ++ средње значајно | + мало значајно)

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** |
|---|---|
| • Квалитетан сопствени простор (преко 7.500 м² бруто) у потпуности усклађен са потребама наставе (+++).<br><br>• Врхунска ИТ опрема (RTX графичке картице, iMac системи) за техничке и уметничке програме (+++).<br><br>• Потпуна покривеност наставе мултимедијалним учима (пројектори, ЛМС платформа) (+++). | • Непоседовање сопственог студентског дома, што би додатно побољшало студентски стандард (++).<br><br>• Потреба за даљим прилагођавањем свих делова зграде особама са инвалидитетом (тоалети, лифтови).<br><br>• Високи текући трошкови амортизације софистициране опреме. |
| **O – ПРИЛИКЕ (Спољашње)** | **T – ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
| • Спремност послодаваца на јачу практичну сарадњу (+++).<br><br>• Приступ међународним фондовима (Horizon, Erasmus+) за набавку лабораторијске опреме (++).<br><br>• Развој учења на даљину као модел за привлачење иностраних студената (++). | • Ограничена буџетска средства Министарства за инвестиције у приватне ВШУ (+++).<br><br>• Сталне технолошке промене које захтевају кратке циклусе занављања ИТ ресурса (++). |

**ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА (2026–2029)**

1. **Проширење и модернизација:** Израда пројекта за нови велики амфитеатар савремене архитектуре ради омогућавања већих трибина и међународних конференција (Рок: 2026).
2. **Служба за подршку каријери:** Интеграција простора за Центар за развој каријере који ће служити као мост између студената и наставних база поменутих у Табели 11.3.
3. **Еколошка одрживост:** Увођење мера енергетске ефикасности (соларни панели, паметно осветљење) ради смањења трошкова одржавања.
4. **Специјализоване лабораторије:** Аплицирање за међународне грантове за набавку специфичне лабораторијске опреме за ИТ и природно-математичко поље.
5. **Приступачност:** Обезбеђивање средстава за лифт и санитарне чворове за студенте са посебним потребама, чиме се заокружује инклузивност кампуса.

**Прилози:**

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у

наставном процесу и научноистраживачком раду
Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

**Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета**

Универзитет у Новом Пазару препознаје студенте као равноправне партнере у свим процесима обезбеђења и унапређења квалитета. Улога студената је институционализована кроз рад Студентског парламента и њихово активно учешће у стручним телима и органима управљања Универзитета.

**Институционални оквир и Студентски парламент**
Студентски парламент је примарни орган преко којег студенти остварују своја права и штите интересе. Избор чланова врши се непосредно сваке две године, при чему сваки департман чини засебну изборну јединицу како би се осигурала репрезентативност. Надлежности Парламента укључују:

- Бирање и разрешавање представника студената у органима и радним телима Универзитета.
- Избор студента проректора, који учествује у раду Ректората.
- Директно учешће у поступку самовредновања Универзитета.
- Разматрање питања везаних за ЕСПБ бодове, мобилност и квалитет наставе.

**Учешће у телима за обезбеђење квалитета**
Студенти су равноправни чланови Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета, који планира и управља поступцима вредновања високог образовања и научноистраживачког рада. Одбор броји 9 чланова, од којих су два представника Студентског парламента.
Према Одлуци Сената од 27.11.2025. године, тренутни чланови Одбора испред Студентског парламента су студенти Самед Суљић и Бедрија Рамичевић, који су именовани након истека статуса претходним члановима, чиме је обезбеђен континуитет у заступању студентских интереса у систему квалитета.

**Студентске анкете и евалуација**
Универзитет два пута годишње спроводи свеобухватне анкете којима се оцењују сви параметри рада:

- Педагошки рад: Оцењивање наставника и сарадника.
- Рад служби: На основу анкете из 2025. године, студенти су оценили рад служби високим просеком (8,5–9,3), при чему је Центар за мониторинг и евалуацију добио највишу оцену за комуникацију (9,3).
- Услови рада: 81,1% алумниста изразило је задовољство амбијентом у учионицама.

Резултати евалуације су јавни и користе се за доношење корективних мера, укључујући ревизију курикулума и унапређење комуникационих протокола на департманима.

**SWOT АНАЛИЗА – СТАНДАРД 13: УЧЕШЋЕ СТУДЕНАТА**
Квантификација: (+++ изузетно | ++ значајно | + мало)

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **O – МОГУЋНОСТИ (Спољашње)** |
|---|---|
| • Институционализовано учешће студената у Сенату, Савету и Одбору за квалитет (+++) .<br><br>• Активна функција студента проректора као споне са управом (+++).<br><br>• Редовна и транспарентна студентска евалуација наставног процеса и служби (+++). | • Оснаживање Алумни асоцијације ради повратних информација о квалитету програма са тржишта рада (++).<br><br>• Проширење студентске међууниверзитетске сарадње и учешће у Студентској конференцији универзитета (+++). |
| **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** | **T – ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
| • Повремено нижи одзив студената у on-line анкетирању (++).<br><br>• Недовољна свест дела студената о важности дугорочних ефеката самовредновања (+). | • Могућност да представници у телима заступају партикуларне уместо општих студентских интереса (++).<br><br>• Ризик од формализма у евалуацији без суштинског разумевања индикатора квалитета. |

**ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА (2026–2029)**

| **Активност** | **Извршилац** | **Рок** | **Индикатор исхода** |
|---|---|---|---|
| **Дигитализација анкета:** Потпуна имплементација евалуације кроз ФИС систем ради повећања анонимности и одзива. | ИТ служба, Одбор за квалитет | 2026/2027 | Проценат попуњених анкета (циљ: >70%). |
| **Едукативни семинари:** Организација обука за чланове Студентског парламента о методологији праћења квалитета. | Центар за осигурање квалитета | Годишње | Број одржаних радионица и учесника. |
| **Студентски пројекти:** Подстицање студената на писање предлога за унапређење студентског стандарда према чл. 55 Статута. | Студентски парламент | Континуирано | Број усвојених иницијатива Парламента. |
| **Јавност рада:** Објављивање годишњег „Извештаја о студентском фидбеку“ са приказаним корективним мерама које је управа предузела. | Руководство Студентског парламента | Годишње | Објављен извештај на сајту Универзитета. |

**Показатељи и прилози за стандард 13:**

**Прилози**

13.1 Статут Универзитета у Новом Пазару, Одељак Студентски парламент

13.2 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

13.3. Правилник Студентског парламента

13.4. Одлука о именовању Одбора за унапређење и обезбеђења квалитета

**Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета**

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Универзитет у Новом Пазару спроводи облигаторно и систематско праћење квалитета свих аспеката рада, укључујући наставни процес, научноистраживачку делатност и рад стручних служби. Овај процес је подржан снажним институционалним оквиром и дигитализованим методама прикупљања података.

**Институционални оквир за мониторинг**

**Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета:** Као стратешко и саветодавно тело, Одбор планира и анализира вредновање целокупног система. Састав Одбора од 9 чланова укључује представнике наставног особља, ненаставног кадра и два представника Студентског парламента, чиме је осигурана инклузивност.

**Центар за осигурање квалитета:** Овај извршни орган спроводи технички део провере квалитета, редовност наставе и евалуацију услова рада. Центар резултате својих истраживања презентује Одбору и Сенату најмање једном годишње.

**Метрика и извори информација**

Систем праћења квалитета заснива се на три кључна стуба података:

1. **Студентска евалуација:** Спроводи се два пута годишње и обухвата процену рада органа управљања, професионалност служби и квалитет наставе. Анализа резултата из 2025. године показује високе просечне оцене у распону од **8,5 до 9,3**.
2. **Евалуација екстерних стејкхолдера:** Универзитет врши анкетирање послодаваца и алумниста. Високо задовољство послодаваца (**94,4%**) и чињеница да би **82,4% алумниста** препоручило Универзитет, представљају кључне индикаторе успешног спољашњег мониторинга.
3. **Статистичко праћење успеха:** Кроз Табеле 8.1, 8.2 и 8.3 систематично се анализирају пролазност, стопа успешности завршетка студија у року и остварени ЕСПБ бодови по годинама.

**Праћење научноистраживачког рада**

Научно-наставна већа департмана у сарадњи са Проректором за науку прате продуктивност кадра. Тренутна библиографија сопствених издања обухвата преко **90 јединица** (уџбеника и монографија), што је резултат континуираног мониторинга научног усавршавања.

**АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА ТРЕНУТНЕ СИТУАЦИЈЕ**

Универзитет у потпуности испуњава захтеве Стандарда 14. Сви процеси су усклађени са европским стандардима (ESG), а документација је јавно доступна, чиме се афирмише култура одговорности. Посебан квалитет система је његова рефлексивност — резултати анкета се користе за конкретне кадровске и техничке промене на департманима.

**SWOT АНАЛИЗА – СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКИ МОНИТОРИНГ**
Квантификација: (+++ изузетно | ++ значајно | + мало)

| **S – СНАГЕ (Унутрашње)** | **O – МОГУЋНОСТИ (Спољашње)** |
|---|---|
| • Успостављена вертикална координација Одбора за квалитет и извршног Центра (+++) .<br>• Висок ниво транспарентности: Резултати анкета су јавни и просеци су изнад 8,5 (+++) .<br>• Институционализовано учешће студената у свим телима за мониторинг (+++). | • Јачање аналитике кроз нови ФИС систем ради превенције пробијања рокова извештавања (++).<br>• Искоришћавање позитивних трендова лојалности алумниста за промоцију квалитета (+++). |

| **W – СЛАБОСТИ (Унутрашње)** | **T – ПРЕТЊЕ (Спољашње)** |
|---|---|
| • Спорадични изазови у одзиву студената код онлајн анкетирања (+++).<br>• Потреба за унификацијом извештавања на свим департманима, посебно на Правним наукама (+). | • Сталне промене националних критеријума за акредитацију које захтевају брзо ажурирање база података (++).<br>• Недовољна свест појединаца о важности квалитативног уместо формалног одговора на анкете. (+) |

**ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА (2026–2029)**

| **Активност** | **Извршилац** | **Рок** | **Индикатор исхода** |
|---|---|---|---|
| **Електронска база квалитета:** Креирање јединственог дигиталног портала за све индикаторе квалитета у оквиру ФИС система. | Центар за осигурање квалитета, ИТ служба | 2026. | Функционална и ажурна база података. |
| **Унапређење повратне спреге:** Обавеза руководилаца департмана да поднесу извештај о мерама предузетим на основу студентских анкета. | Руководиоци департмана | Семестрално | Број имплементираних сугестија студената. |
| **Дигитализација евалуације:** Увођење обавезног попуњавања анкета при пријави испита ради повећања одзива на 100%. | Студентска служба, ИТ служба | 2026/2027 | Проценат попуњених анкета. |
| **Међународни бенчмаркинг:** Поређење резултата самовредновања са партнерским универзитетима из ЕУ мреже (Erasmus+). | Одбор за квалитет | Годишње | Извештај о компаративној анализи квалитета. |

**Показатељи и прилози за стандард 14:**

**Прилози**

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.